

[C. F. Sørensen.]

Den siger i 3die Stykke:

„Udvalget afgiver Betænkning i alle Sager, der er af almindelig Betydning for Grønlands hele Stilling, derunder Ændringer i de gældende Bestemmelser om Adgang til Landet og Monopolhandelen,“ og i Stk. 4 hedder det:

„Inden Udgangen af hvert Aars Januar Maaned afgiver de paagældende Ministre til Udvalget samlet Beretning om Forholdene i Grønland i det foregaaende Aar saavel som om Besejlingen og om den i Administrationen her i Landet foregaaende Virksomhed. Udvalget kan yderligere forlange sig forelagt Oplysninger om alle Spørgsmaal vedrørende Grønlands Styrelse og om alle Anliggender, der angaar den grønlandske Befolknings Vilkaar“.

Her siger den bestaaende Lov jo, meget omfattende, klart og tydeligt, hvad det er, det grønlandske Udvalg skal beskæftige sig med. Men naar man saa læser de ærede Forslagsstilleres Programpunkt i § 1, saa er det, jeg synes, man har Lov til at forbavses, og jeg undlader ikke at bemærke, at hvis jeg havde været Medlem af det grønlandske Udvalg, tror jeg ikke, jeg havde nøjedes med at blive forbavset, saa var jeg blevet fornærmet over dette Lovforslag; thi det forekommer mig, at dette Forslag om Nedsættelse af en Kommission er et Mistillidsvotum til Grønlandsudvalget. Den ærede Ordfører for Forslagsstillerne (Hendriksen) har jo imidlertid været meget varsom og forsigtig i sine Udtalelser. Det er muligt, at der under Arbejdet i det bebudede Udvalg vil kunne komme Ting frem, som vi ikke nu er bekendt med, og derfor vil mit Parti ikke modsætte sig Nedsættelsen af dette Udvalg, men afvente, om der vil fremkomme Ting, som i højere Grad end det, der hidtil er fremkommet, kan motivere Nedsættelsen af en saadan Kommission.

Stegger Nielsen: Den øgede Diskussion i de senere Aar om Grønland og grønlandske Forhold er aabenbart — og det noterer jeg som et glædeligt Faktum — udsprunget af en stor Interesse for denne Del af vort Fædreland.

Det er rigtigt, som gentagende fremhævet under denne Forhandling, at den danske Offentlighed ikke kender meget til Grønland; det gælder Befolkningen, og det gælder — hvad vi desværre maa erkende — til en vis Grad ogsaa Rigsdagen. Vi har dog, saaledes som der ogsaa er gjort op-

mærksom paa i Dag, et staaende Grønlandsudvalg, og som det fremgaar af den nys citerede § 7 i Lov-Nr. 134 af 1925, har dette Grønlandsudvalg en ret vidtgaaende Bemyndigelse. Men Ukendskab hersker henede til grønlandske Forhold, og det kan vel være Forklaringen paa, at der mellem Aar og Dag dukker ret fantastiske Formodninger op om Grønland som det rige Land med de store Rigdomme, Danmarks Skatkammer o. s. v., saaledes som Ordføreren for Forslagsstillerne citerede det ved Sagens Forelæggelse, en Paastand, som man dog ikke — vi kan sige desværre — tør notere sig som en konstateret Virkelighed — det gjorde jo heller ikke den ærede Ordfører for Forslagsstillerne —, og som der da ogsaa er taget Forbehold over for i Dag.

Det nævnes i denne Forbindelse, at Grønlands Undergrund rummer rige Mineralier. Vi kender det ikke, men Formodningen herom kan meget vel begrunde Kravet om en videregaaende Undersøgelse heraf til Oplysning af disse og andre herhen hørende Forhold. Derimod ved vi, at der er en rig Fiskebestand ved Grønlands Kyster, og Mulighederne for en bedre Udnyttelse heraf til Gavn for et større Antal Mennesker var jo ogsaa nok en nærmere Undersøgelse værd. Skulde der være uanede og uudnyttede Erhvervsmuligheder til Stede paa Grønland, der, taget i Brug, kunde afgive Beskæftigelse ogsaa til Folk henedefra, selv i et mindre Antal, ja, da forekommer det mig, at i en Tid som den, vi gennemlever nu, var det en tiltalende Tanke, og deri vil sikkert ingen være uenig, at det vilde være heldigt, om vi der i et Stykke dansk Land, selv om det ligger paa andre Breddegrader, skulde kunne skaffe Beskæftigelse specielt for vore unge Mennesker, fremfor at de enten maa udvandre, hvilket i disse Tider hverken er let eller særlig attraa værdigt, eller friste den arbejdsløses haarde Skæbne.

Ogsaa adskillige Forhold uden for de rent erhvervsmæssige kunde det være ønskeligt at søge nærmere belyst. Skole- og Sprogproblemer, sociale Forhold o. s. v., ligesom ogsaa Forholdet mellem Færøerne og Grønland. Med Hensyn til dette sidste vil jeg udtale som min Opfattelse, at kan der skabes den færøske Befolkning en udvidet Adgang til Fiskeri ved Grønland — vi har jo været inde paa det tidligere — uden Gene for Grønlænderne selv, da er dette en Imødekommenhed, som sikkert maa tilstræbes, naturligvis med den af mig her nævnte Begrænsning.